

کتیب و بیلوگرافیا له گه ل «دهبی، یان نابی؟!»ی شیکسپیر و هاملیتدا

مارف خهزنه دار

(۱)

رووی جوانکاربییه وه به ته واوی له پله و پاییه ی ئەم به رهه مه نایابه ده چنه دهره وه .

دهبی، یان نابی؟! ته عبیرتکه زیاتر له چوار سه ده له مه و بهر که وتۆته ناو نیوه ندی ئە ده بی له هه موو گیتیدا. ئە وه ی ئەم ته عبیره ده بیستت له پیشاندا ناوی «هاملیت» ی دیتته وه یاد، ئینجا شیکسپیر. رسته یه که، یان راستتر پرسیارتکه به بی وه رام ماوه ته وه. ده چیتته ناو فه لسه فه و بیرکردنه وه ی قوولتی زانستی کۆمه لایه تی و سایکۆلۆژی و تاقیکردنه وه ی ره وشت و کرده وه ی ئاده مزاد.

(۲)

هیشتا له ته مه نی میترد مندالیش نه بووم که ناوی شیکسپیرم که وتبووه بهرگویی، له ریگه ی هه ندی کۆوار و چاپه مه نی میسر بییه وه ئەم ناوه و ناوی هه ندی شاعیر و نووسه رانی کلاسیکی نه ته وه کانی ئە وروپام بیستبوو. له قۆناغی قوتابخانه ی ناوه ندی و ئاماده بی که وتبوومه خویندنه وه ی ئە و به رهه مانه له کۆواری (گه لایێژ ۱۹۳۹ - ۱۹۴۹) و هه ندی کۆواری میسری و سووری و لبنانی، و ابوو له و کاته ی قوتابی ئاماده بی بووم و پیش خویندنه له کۆلیژی ئە ده بیاتی به غدا دوو به رهه می نووسه رانی کلاسیکی ئە وروپام وهرگی پرایه سه ر زمانی کوردی، یه که میان درامای «رۆمیۆ و جوولیت» ی شیکسپیر و دووه میان ژبان و به رهه می چێخووت، ئە مه یان له کۆواری گه لایێژ و ئە و ی تریان له رۆژنامه ی «هه ولیپر = ئە ربیل» (۱۹۵۰ - ۱۹۵۳) بلاوکرانه وه .

به م جووره هه موو رووداویکی سه رسوریه تهر ده بیته پرسیار «ده بی، یان نابی؟!»، «بووه، یان نه بووه؟!» و پرسیاره که به بی وه رام ده میتیتته وه. شیکسپیر ئە مه ی کردووه به مو فاجه ئە و شانۆی «هاملیت» ی لئ دروست کردووه. ئە مه له پاشاندا وه ک مه زنترین درامایه کی گیتی که وتۆته ناوه وه. ره خنه گرانی ئە ده ب ده لێن: ئە م شانۆگه ربییه لووتکه ی داهێنانی شیکسپیره له سه رانه سهر ئە ده بی ئینگلیزیدا، له بهر ئە وه به دوا سنووری به رز و هه لچوووی شیکسپیر حسیب ده کری. له پاش هۆنینه وه ی هاملیت له لووتکه دیتته خواره وه و به رهه مه کانی دیکه ی له

(۳)

له هه‌موو قوژناغه‌کانی ژیاغدا
ئه‌ده‌بی نه‌ته‌وه‌کانی ئه‌وروپام
نه‌خستبووه پشنگوی، به تایبه‌تی
شیر. بۆ ئه‌م مه‌به‌سته کۆلیژی
ئه‌ده‌بیاتی به‌غدا ده‌رگایه‌کی تازه‌ی
به‌روومدا کرده‌وه، له‌و کاته‌ی
ئه‌گه‌رچی له‌به‌شی زمانی عه‌ره‌بی
بووم، به‌لام کۆلیژی ئه‌ده‌بیات
بایه‌خیتی زۆری به‌زمانیکی
پۆژتاوا و زمانیکی پۆژه‌لات ده‌دا.
یه‌که‌میان ئینگلیزی بوو، دووهمیان
فارسی بوو. جیگه‌ی به‌خته‌وه‌ری
بوو، مامۆستای زمانی ئینگلیزمان
جه‌برا ئیبراهیم جه‌برا بی.

ئه‌م مامۆستا ژیر و به‌توانایه‌ ته‌نیا
فیری زمانی ئینگلیزی نه‌ده‌کردین،
به‌لکو مامۆستا و پسپۆر و
په‌خه‌گریکی به‌توانای دراماکانی
شیکسپیر بوو. زۆر شتی تازه‌ی
فیرکردم، به‌لام هیشتا نه‌گه‌یشتبوومه
ئه‌وه‌ی له‌پسپۆری ئه‌ده‌بی
نه‌ته‌وه‌کانی ئه‌وروپا نزیک بيمه‌وه،
چونکه هه‌موو کۆششم له‌پیناوی
زمان و ئه‌ده‌بی کوردی بوو، له
زانستگاش ده‌بوو ئاگاداری زمانی
عه‌ره‌بی بم، چونکه قوتابی ئه‌و به‌شه
بووم.

(۴)

بایه‌خدانی راسته‌قینه‌م به‌ئه‌ده‌بی
میله‌تانی ئه‌وروپا به‌تایبه‌تی
ئه‌ده‌بی ئینگلیزی و پرووسی له
کاتیگدا بوو که زانستگای عه‌ننا به
له‌ولاتی جه‌زائیر کورسی
مامۆستایه‌تی ئه‌ده‌بی عاله‌می
(ئه‌ده‌بی بیگانه‌ی) دامی. نمونه‌ی
کۆششم له‌ئه‌ده‌بی ئینگلیزی ولیهم
شیکسپیر بوو، له‌به‌ره‌مه‌ی ئه‌ویشدا

زیاتر خه‌ریکی «هاملیت» و «رۆمیۆ
و جوولیت» بووم. هه‌رچی ئه‌ده‌بی
پرووسی بوو له‌کۆنه‌کان خۆم
خه‌ریکی پووشکین کرد و له‌تازه‌کان
ئاورم له‌پاستیرناک ده‌دایه‌وه.

سه‌رچاوه‌ی بنچینه‌ییم له
شیکسپیر به‌تایبه‌تی هاملیت و
رۆمیۆ و جوولیت و ده‌رگانه‌کانی
جه‌برا ئیبراهیم جه‌برا بوو، چونکه
له‌وه‌ دلنیام له‌وه‌رگانه‌یانه
عه‌ره‌بییه‌کانی به‌ره‌مه‌ی شیکسپیر
ئه‌وه‌ی جه‌برا له‌هه‌موویان چاکتره‌ و
جیتی متمانه‌یه، هه‌روه‌ها سوودم له
وه‌رگانه‌ی پرووسییه‌کانیش و ده‌رگرت،
له‌ویش به‌تایبه‌تی و ده‌رگانه‌ی
پاستیرناک، چونکه په‌خه‌گره
ئه‌وروپاییه‌کان ده‌لین ئه‌گه‌ر
شیکسپیر زیندوو بیسته‌وه‌ ده‌لین
وه‌رگانه‌یانه‌کانی پاستیرناک له‌هه‌موو
ئه‌وانی دیکه‌ی به‌ره‌مه‌ی من له
ئینگلیزی به‌سلیبه‌که‌ نزیکتره.

به‌م جه‌وره‌ی رینگه‌م به‌خۆم دا له
به‌هاری سالی ۲۰۰۹ له‌هه‌ولێر
له‌گه‌ڵ سه‌لاح بابان پیکه‌وه‌ به‌وردی
«هاملیت»-ه‌که‌ی ئه‌و به‌خۆتینه‌وه،
وه‌کو ئه‌و ده‌لنی کاریکی ئه‌ده‌بی به
پێز و به‌که‌لکمان گه‌یاند هه‌نجام.

(۵)

سه‌رچاوه‌ی شیکسپیر بۆ دانانی
چیرۆکی شانۆی هاملیت
حیکایه‌تیکی ئه‌ده‌بی میله‌لی
سه‌رزاری (فۆلکلۆری) دانیمارکی
بووه. وا ده‌گه‌یینه‌وه سه‌رچاوه‌ی
ئه‌ویش حیکایه‌تیکی میله‌لی بووه له
ئه‌ده‌بی رۆمانی کۆن (لاتینی).
دیاره‌ ناوه‌رۆکی ئه‌م به‌ره‌مه‌یه
ئه‌ده‌بییه‌ی لاتینی به‌شپۆزیک بووه
نزیک له‌ئه‌فسانه. که‌ په‌ریوه‌ته
دانیمارک، سیغه‌یه‌کی دیکه‌ی

وه‌رگرتوه، جا شیکسپیر له
ناوه‌رۆکی ئه‌م به‌ره‌مه‌یه‌ شتیکی
دیکه‌ی دروست کردوه، ئه‌م شته
تازه‌یه‌ بی گومان په‌نگه‌ ته‌نیا له
بوونی هاملیت و ده‌ک قاره‌مانی
چیرۆکه‌که‌ له‌یه‌کتیرییه‌وه‌ نزیک بن،
هه‌روه‌ها له‌وانه‌یه‌ حیکایه‌ته
دانیمارکییه‌که‌ش پێوه‌ندی له‌گه‌ڵ
سیغه‌ی رۆمانیه‌که‌ هه‌روه‌ها بی.

وه‌کو ئاشکرایه سه‌رچاوه‌ی
پرووداری شانۆگه‌رییه‌کانی شیکسپیر
ته‌نیا خاکی به‌ریتانیا نییه، له‌گه‌ڵ
ئه‌وه‌ی زۆریه‌ی له‌میژوو و کۆمه‌لی
ئه‌و ولاته‌ و ده‌رگانه‌ی، به‌لام
سه‌رچاوه‌کان بۆ زۆریه‌ی نه‌ته‌وه‌کانی
ئه‌وروپا و هه‌وزی زه‌ربای سپی
ناوه‌راست ده‌گه‌رینه‌وه. من له
موحازه‌ره‌که‌ماندا زیاتر بایه‌خم به‌و
شانۆگه‌ریانه‌ی شیکسپیر داوه‌ که
سه‌رچاوه‌یان له‌ده‌ره‌وه‌ی خاکی
به‌ریتانیا بووه، وه‌کو هاملیت و
رۆمیۆ و جوولیت.

(۶)

نویشکی چیرۆکه‌ شانۆیه‌که‌ی
هاملیت ئه‌وه‌ی شیکسپیر دایناوه‌ و
دایریشه‌توووه‌ و بووه‌ به‌گری
سایکۆلۆژی لای میری دانیمارک،
هاملیت ئه‌وه‌یه‌ مه‌لیکی دانیمارک
ئه‌ویش ناوی هاملیت بووه، له
پرووداوتیکی ئه‌فسانه‌یی نه‌ینی دوا‌ی
به‌ژیانی هاتوووه، گۆیا له‌ناو ناخی
بالاخانه‌که‌ی که‌ به‌شه‌وه‌ له‌خه‌ودا
بووه‌ ماریک پێوه‌ی داوه، یان
جانه‌وه‌ریک، یان درنده‌یه‌کی نه‌ینی
ده‌ستی لی وه‌شاندوووه‌ و مردوووه.

هاملیتی کور منداڵ ده‌بی، له
خه‌لک ده‌بیستی مه‌لیک به‌مردنی
خۆی نه‌مردوووه، به‌لکو کلۆدیه‌س،
مه‌لیکی دانیمارک و مامی هاملیت

کوشتوویه تی بۆ ئەو هی عەرشى مه لیکی لى داگیر بکا، نه وه کو ته نیا ئە وه نه ده، به لکو گیر تروودی دایکی هاملیتیش بکا به هاوسەرى خۆی. ئە مه بو وه ته کیشە یه کی سايکۆلۆژى، ئە وه ی مه سه له که ی قوولتر کردۆ ته وه ئە وه یه کلۆدیه س به وه نه وه ستاوه، به لکو به ره سمى گیر تروودی له خۆی ماره کردوه، ئە مه تا وانى کی گه وره یه له تاینى مه سیحیدا، چونکه براژن به زیندوویى و مردوویى مه حره مه بۆ پیاو، تا وانیکه وه کو ئە وه یه پیاو خوشکی خۆی ماره بکا.

بۆ دلنیاى خه لک هاملیت هان ده ده ن به وردی له مه سه له که بپیتچیتته وه به وه ی له نیوه شه ودا له باغى کۆشک و بالاخانه دا له گه ل تارماى باوکی قسه بکا و لى بیستى که مامى باوکی کوشتووه. هاملیت ئە مه تا قى ده کاته وه.

تارماى باوکی دیتته ناو باغ و باغچه ی کۆشک و سه راو به ده مى خۆی ده لى: کلۆدیه سی برام منى کوشتووه. به مه قسه ی خه لکی راست ده رده چى، به للام هاملیت له گه ل باوکی زیندووی قسه ی نه کردوه، به لکو له گه ل تارماى بووه، ئە مه له ئە فسانه و سیحر ده کا، ده یى راست بى!؟.

ئە وه ی زیاتر ناخى ده روونى هاملیتى بریندار کردوه ئە وه یه دلدارى له گه ل کچى کی جوان و ره وشت پاکدا بووه، ناوی ئوفیلیا بووه کچى پۆلۆنیسی راویژکاری مه لیک کلۆدیه س. ئە و کچه له لایه ن باوکییه وه ناچار کراوه روو له هاملیت وه ریگیرى، چونکه نزیک بوونه وه ی له هاملیت زىانى بۆ باوکی هه بووه.

ئە م «ده بى، یان نابى!؟» یانه، میشکی هاملیت ده گوشن. مامى باوکی کوشتووه، دایکی داگیر کردوه، ئوفیلیای دل به ر و خۆشه وىستى لى دوورخستۆ ته وه.

هاملیت شیت ده بى، یان خۆی ده کا به شیت، بۆ ئە وه ی بگاته حه قیقه ت، به للام نه گه یشتۆ ته ئە و حه قیقه ته و نازانى له دوا رۆژدا ده یگاتى، یان نا! ئە مه یه «ده بى، یان نابى!؟» یان گرتى هاملیت، له هه مو رۆژگار و جیگایه کدا له گیتی رووی داوه و روو ده دا، هه تا ئاده مزادیش خاوه نی رووی زه وی بى، ده میتى.

(۷)

سه لاه بابان دۆست و هاوړتی خوتندى زانستگاییمان له شه سته کانى سه ده ی را بردوو له شارى سانت پیترسبورگی رووسیا و ئیستا دانیشتووی به ربتانیا ده میتکه خه رىکی وه رگىرانی شانۆگه ریه کانى شیکسپیره بۆ زمانى کوردی. له وه پیتش شانۆگه رى «ماکبیس» ی وه رگىرا. کاره که ی به دل م بوو، بۆیه هانم دا بیگه یه نیتته ئە نجام.

له به هارى ۲۰۰۹ سه لاه بابان هاته وه نیشتمان، له هه ولتیر ماوه یه ک پتکه وه له گه ل چیرۆکی شانۆبى هاملیت ژیاين. من زۆر به ختیار بووم، چونکه به راستى له به ره مه مى شیکسپیر ئاشنا یه تیم زیاتر له گه ل لیریک و سۆنیتته کان و چیرۆکی شانۆبى هاملیت و رۆمىو و جیولیت هه بوو. ئە وه ی زیاتریش هانى دام ئە وه بوو هاوړتی سه رده مى مامۆستایه تیمان له به شى زمانى کوردی کۆلێژى ئە ده بیاتى زانستگای به غدا له حه فتاکانى سه ده ی

بیسته مدا که مال مه حمود فه رج یارمه تی سه لاه بابانى دا بوو. له گه لیدا به وردی به وه رگىرانه که دا چو بوونه وه. جى په نجه ی ئە وه ی تیدا دیار بوو. ئە مه ئه رکی منى له پید اچوونه وه دا که متر کرده وه.

(۸)

له م وه رگىرانه دا ئە دگارى هه موو ئە و جوړه وه رگىرانه ی پسپۆرى ره خنه ی ئە ده بی دایانناوه ره چاو کراوه، ئە گه ره له هه ندى وه رگىراندان زمانى دووم ده رقه تی زمانى یه که م نه یه ه یچ جوړه ته نگوچه له مه یه ک ناکه ویتته ناوه وه، ئە گه ره وه رگىر هۆشیار و زبره ک بى، ده توانى له یه ک چوونیک له نىوان هه ردوو زماندا بدۆزیتته وه، ره نگه هه ندى جار تیکستى زمانى دووه مه که له ئە سه له که جوانتر بى، به للام ئە م تیبۆریه بۆ زمانانى ئە وروپا و به تابه تی زمانى شیکسپیر ده ست نادا، له به ره ئە وه سه لاه بابان گىروگرفتیکى یه کجار سه خت هاتۆ ته رپى، به وه به رانبه ر زمانیکى کۆن وه ستاوه، له لایه کی تره وه ئە وه ی یارمه تی داوه به سه ریدا زال بى، ئە وه یه له زمانى ئینگلیزیدا شىوازی درێژادارى و رسته ی ته فسیرى و به کاره یئانانى وشه ی سینۆنیم (مرادف) ئە وه نده بایه خیان پى نادرى.

کۆششى به جى و دا هینانى جوانکاری سه لاه بابان له م وه رگىرانه دا ئە وه یه دیالۆگى شانۆگه ریه که ی به شىعر نووسیه ته وه، به کیتشى سیلابى خۆمالى ده که رتى (هه یجایى). قسه درێژه کان ده که رتن، قسه کورته کان پینج که رتن.

ھەندى جار قسە درېژەکان
 ۋەستانيان له ناوهراسندا دەبى
 (۵+۵). لەم حالەتەدا رستەكە كيش
 و رېتمى پىوه ديار دەبى، بەلام
 ئەگەر ۋەستانى تيدا نەبى، پەنگە
 خوئەنەر ھەست بە شىعەرييەتى نەكا،
 بە تايبەتى ئەگەر قافىيەش لە
 يەكتەرييە ۋە دوورين.

(۹)

چيرۆكى شانۆبى ھاملىتى
 شىكسپير لە پىنج پەردە
 پىكھاتوھ.

پەردەى يەكەم پىنج ديمەنە:

۱- شەھوئىكى زۆر سارد،
 فرانسىيسكو ئىشكەگرى لە
 كۆشكەكەى شا «ئىلسينۆر» دەكا
 برنادۆت دىت جىگەى بگريت.

۲- كلۆدەس شای دانىمارك،
 گىرتروود شاژن، ھاملىت بەجلى
 رەشەو، پۆلۆنيەس، ئۆفيليا،
 فۆلېتمان، كورنيلەس لەگەل چەند
 خانەدانىك دەردەكەون.

۳- لىرتىس و ئۆفيلياى خوشكى
 دەردەكەون.

۴- ھاملىت و ھۆراشيۆ و
 مەرسيلەس دەردەكەون.

۵- ھاملىت و تارمايەكە
 دەردەكەون.

پەردەى دووهم دوو ديمەنە:

۱- لە ژوورىكدا، لە مالى
 پۆلۆنيەس و رەينالدۆ دەردەكەون.

۲- كلۆدەسى شا و گىرتروودى
 شاژن و رۆزنگرادنش و گلدنستىرن
 لەگەل ياوەرەكانيان دەردەكەون.

پەردەى سىيەم چوار ديمەنە:

۱- كلۆدەس و گىرتروود و
 پۆلۆنيەس و ئۆفيليا و رۆزنگرادنش - و

گلدنستىرن دەردەكەون.

۲- ھاملىت لەگەل نياثانەكاندا
 دەردەكەويت.

۳- كلۆدەس و رۆزنگرادنش و
 گلدنستىرن دەردەكەون.

۴- گىرتروود و پۆلۆنيەس
 دەردەكەون.

پەردەى چوارەم ھەوت ديمەنە:

۱- كلۆدەس و گىرتروود لەگەل
 رۆزنگرادنش و گلدنستىرن
 دەردەكەون.

۲- ھاملىت دەردەكەوى.

۳- كلۆدەس و دوو سى كەس
 دەردەكەون.

۴- فۆرتىنبراس بە سوپاكەوھ
 دەردەكەوى.

۵- ھۆراشيۆ و گىرتروود و
 خانەدانىك دەردەكەون.

۶- ھۆراشيۆ و نۆكەرىك
 دەردەكەون.

۷- كلۆدەس و لىرتىس
 دەردەكەون.

پەردەى پىنجەم دوو ديمەنە:

۱- دوو گۆر ھەلکەن دەردەكەون.

۲- ھاملىت و ھۆراشيۆ
 دەردەكەون.

(۱۰)

لە ديمەنى پىنجەمى پەردەى يەكەم
 لە سەرەتادا دىالۆگى نىوان ھاملىت
 و تەرمى باوكى بەم جۆرە دەچىتە
 سەر. ھاملىت و تارمايەكە
 دەردەكەون.

ھاملىت:

من بۆ كۆى دەبەيت؟

ئاخر پىم بلتى

لەمە دوورتر من يەك ھەنگاو
 نارۆم.

تارمايە:

گۆى لەمن، بگرە.

ھاملىت:

بەلى، گۆىم لىتە.

تارمايە:

كاتى، من بگرە وا تەواو دەبىت
 دواى ئەو دەبىت

تەسلىم بىم بچم

ئازار بچىزم

لەناو ناگر و گرى فوسفورى

ھاملىت:

ھەزار، تارمايە، داخت بە جەرگم.

تارمايە:

بەزەبىت بە من، با نەيە تەوھ.

بەلام گۆىچكە تەم بەرى دەمەويت
 تۆ، بە گرېنگى گۆى بگرېت لەوھى
 كە ئىستا بۆتى دەگىرپمەوھ

ھاملىت:

فەرموو گۆىم لىتە

تارمايە:

دواى ئەوھى، تۆ ئەمەم لى

دەبىستىت

پىويستە تۆلەم بسە نىتەوھ

ھاملىت:

ئايا، تۆلەى چى؟

تارمايە:

من خىوى باوكتەم، حوكم دراوم
 كە بۆ ماوھىك كاتى شەوانم

بسوورپمەوھ

بە رۆزىش دەبىت بە برسېتىيەوھ

لەناو ئاگردا ئازار بچىزم

تا گشت تاوانە بۆگەنەكانم

ئەوانەى كردم كاتى ژبانم

دەسووتى و گيانم پاك دەبىتەوھ

ئەگەر رى دەدراپ پەنھانەكانى

بەندىخانەكەم

بگىرپمەوھ

سووكتىرېن وشەى، جەرگى

دەكىلايت

خوئىنى لاوتىنيت دەبىست و

خۆشتی

وادهحه په سانده.

دوو چاوه کانت، وهک دوو ته ستیره

هه ربهک له سورگه ی خوی

دهرده په پراند

پرچه کانتی، پرش ده کرده وه

هه رده انه مووه بهک له مووه کانی

وهکو شووژنیک په پ په پ

ده وه ستانده

ههروه کو درکی

سیخو په کاتی وروژانندی

به للام په نهانی

ژیان و دنیای هه تا هه تایی

نابیت و ناشیت

به گوچکه ی گوشت و خوین

بگوتیت

ناخ، گویم لی بگره، هاملیت گوی

بگره

قده ته گهر روژنیک

باوکی شیرینی خوت،

خوشویستیت.

هاملیت:

ئای خوایه، گهردوون

تارمایی:

تولهای کوشتنی،

من،

بهو جوړه بیسه نه، نائاساییه

ده بیت به جوړنیک بسه نیته وه

هاملیت:

کوشتنی؟

تارمایی:

هه ره باشتی، چه په ل و پیسه

به للام نه مه یان، ئیتر به جارنیک

نائاساو گه لیک پیس و نه گریسه

هاملیت:

خیرا پیتم بلتی، تیم بگه به نه

تا به دوو بالی

گورج، وهک خه یالی عه شق و

دلداری

کوم ه لیک بسینمه وه...

(۱۱)

له دیمه نی به که می په رده ی سبیه م،

دیالوگ له نیوان کلودیه سی و

گیرتروود بهم جوړه به پتوه ده چی.

کلودیه سی:

گیرتروود، گیانه

توش ئیتر ئیمه، به جی بهیله.

چونکه نه وه تا،

به نه نییییه وه، به شوین هاملیتدا

ناردوومانه بیت

تا واهرکه ویت به ریککه وت

لیره

له گه ل ئوفیلیا رووبه روو ده بیت

من و باوکیشی ده بین به سیخو

به جوړنیک خو مان ده شارینه وه

بینین، به للام، کهس نه مانینیت

خوی چون ده نوینیت

که له ناکاودا رووبه روو ده بیت

له گه لیا نه وسا

برپاری ره واه توانین بدین

ئایا نه وه رده ی که تووشی بووه

خوشه ویستییه

یان ده ردیک کی تره ده چیژیت؟

گیرتروود:

گوپرایه ل ده بم (روو ده کاته

ئوفیلیا)

ده رباره ی نه توش، ئوفیلیا خوژگه

جوانی تو ده بوو به هو ی شادمانی

شیتیه که ی هاملیت

هیواداریشم، نه دای ره وشتت

بیهیته وه

بو سه ر پتی ئاسایی ره وای

جارانی

ههردووکیش به وه ئابروودار

ده بوون..

(۱۲)

به کی له پیوستییه کانی بوونی

کومه لیک خه لک به «نه ته وه»، و

به راستی خاوه نی خوی بی پیوسته

به ره می نه ده بی کلاسیکی به رزی

مرقشایه تی به زمانی نه و نه ته وه یه

هینده ی کلاسیکی خوی بایه خی پی

بدری، بویه پیوسته ته وای

به ره می شیعی شیکسپیر بکری به

کوردی. نه گهر نه م پرژه یه ی سه لاج

بابان له گه ل وهرگیرانه کانی دیکه ی

به ره می شیکسپیر له یه کتری

بدرین، به وه ی نه وه ی نه کراوه بکری،

بی گومان نامه خانه ی کوردی شانازی

به خویه وه ده کا.

دوا وشهم له م لایه نه وه نه وه یه،

سه لاج بابان په نجیکی زوری بو نه م

کاره خه رج کرده وه، شایانی نه وه یه

ئافه رین بکری، نه گهر

که موکوورپییه کیش له چاپی هاملیتی

شیکسپیر بکه ویتته به رچاو، نه وکاته

له چاپی داهاتوودا زال ده بی

به سه ریدا، پیوسته ئاگاداری هه لیه ی

چاپیش بین، له چاپه مه نی زمانی

کوردیدا له پیش کومپیوتره هه لیه زور

که متر بوو له پاش کومپیوتره.

«کتیبی چیروکی شانوگری هاملیت،

شازاده ی دانیمارک، وهرگیرانی له

ئینگلیزیه وه دوکتور سه لاج بابان،

بلاو کراوه ی ئاراس، هه ولیر ۲۰۰۹،

«(۴۳۸ل)».